



سیاست های آموزش به بیمار و خانواده دانشکده علوم پزشکی مراغه

تهیه و تنظیم: اداره پرستاری

سال ۱۳۹۹

**مقدمه :** حضور در تمام سطوح سلامت و آموزش جامعه محوری پرستاری از جمله ماموریت‌های معاونت پرستاری در حکم وزیر محترم بهداشت و درمان می باشد .

آموزش بیماران و خانواده یک فرایند مشارکتی و میان رشته ای در جهت یادگیری دانش و مهارت های مورد نیاز برای توسعه مراقبت از بیمار است و باید به صورت فعال، بیمار و خانواده وی را درگیر کند.

### **آموزش به بیمار و خانواده شامل:**

✓ نیازهای یادگیری

✓ مهارت های عملی

✓ ترجیحات بیمار برای یادگیری می باشد

آموزش به بیمار یک فرایند سیستماتیک پیوسته و برنامه ریزی شده است که شامل آموزش و یادگیری می باشد . این فرایند ارتباط متقابل بین پزشک، پرستار، سایر ارائه دهندگان خدمت و بیمار است که به طور آگاهانه و بر اساس هدف خاصی انجام می گردد. آموزش مبتنی بر یک سری اصول کلی می باشند که شامل : محیط مناسب و زمان مناسب جهت آموزش، خصوصیات شخصی ارائه دهندگان خدمت، آمادگی یادگیری، سازماندهی و مطالب آموزشی و پیش بینی موفقیت در پایان آموزش که همان ارزشیابی است صورت می پذیرد.

### **اهداف :**

- درگیر کردن افراد در مراقبت از خود
- افزایش کیفیت خدمات ارائه شده
- ارتقاء سطح سلامت بیماران
- کاهش اضطراب بیمار و خانواده وی و افزایش رضایتمندی آنها

- کاهش مدت زمان بستری و هزینه های درمانی بهداشتی
- پیشگیری از بروز عوارض بیماری ها و ارتقاء سلامت افراد در و توانمند سازی جامعه

فرایند آموزش به بیمار / خانواده باید شامل **نیازسنجی** متناسب با هر بیماری باشد .  
این نیازها عبارتند از:

۱. بیماری، برنامه مراقبت، روش های تشخیص، انواع روش های درمان و واحدهای ارائه خدمات

۲. بهداشت و ایمنی

۳. مصرف موثر و بی خطر از داروها

۴. تغذیه و رژیم غذایی و بهداشت فردی

۵. استفاده موثر و بی خطر از تجهیزات پزشکی

۶. تشخیص درد، عوامل ایجاد کننده درد، اهمیت مدیریت موثر درد، فرایند ارزیابی درد و روش های مدیریت درد

۷. روش های بازتوانی و توانبخشی برای کمک به بیمار در جهت رسیدن به حداکثر استقلال ممکن

۸. شیوه های ترک سیگار

۹. اطلاعات ایمن سازی و واکسناسیون

۱۰. دسترسی و استفاده از منابع حمایتی ، موسسات و...

۱۱. زمان و نحوه پیگیری مراقبت ها

## ۱۲ مسئولیت بیمار / خانواده در مورد مراقبت های بیمار

سیاستهای آموزشی بیماران ( با تعیین نیازها و اولویت های آموزشی ، شیوه ها و تدابیر آموزش به بیمار ، تامین منابع مورد نیاز و نحوه نظارت بر اجرای برنامه های آموزشی به بیمار) تبیین می شود و در سه نوبت ( آموزش بدو بستری - حین بستری - آموزش حین ترخیص ) انجام می پذیرد.

اطلاع رسانی سیاستهای آموزشی به بخشها و واحدها انجام میگیرد و آگاهی کارکنان از سیاستهای آموزشی بیماران بررسی میشود .

تعیین مسئول آموزش به بیمار در هر یک از بخشهای بالینی و صدور ابلاغ به وی در مراکز درمانی صورت میپذیرد .

نظارت مستمر سوپروایزر آموزش سلامت و مسئول آموزش به بیمار از طریق بازدیدهای سرزده و ارزیابی اثربخشی آموزش بیماران در مراکز درمانی انجام میشود .

طراحی اقدامات اصلاحی /برنامه بهبود در زمینه ارتقای اثربخشی برنامه های آموزش عمومی و خود مراقبتی بیماران انجام میشود.

کمیته آموزش سلامت به بیمار /مددجو و خانواده درمعاونت درمان و بیمارستان و کار گروه آموزش به بیمار در بخشها تشکیل شده و صورتجلسات آنها موجود می باشد .

امکانات آموزشی توسط مراکز درمانی تهیه شده و در صورت عدم تهیه ستاد دانشکده بودجه ای جهت تامین امکانات آموزشی در نظر میگیرد .